

**UCHWAŁA NR 50/IV/2026
CIESZYŃSKIEJ RADY SENIORÓW**

z dnia 11 czerwca 2026 r.

w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna dotyczącej uchylenia uchwały nr IX/92/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna

Działając na podstawie § 9 ust. 6 Statutu Cieszyńskiej Rady Seniorów, przyjętego uchwałą Nr III/26/24 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 26 czerwca 2024 r., oraz § 9 ust. 1 Regulaminu Cieszyńskiej Rady Seniorów, przyjętego uchwałą Nr 4/IV/25 Cieszyńskiej Rady Seniorów z dnia 13 marca 2025 r.,

**Cieszyńska Rada Seniorów
uchwała, co następuje:**

§ 1.

Cieszyńska Rada Seniorów **opiniuje negatywnie** projekt uchwały Rady Miejskiej Cieszyna dotyczący uchylenia uchwały nr IX/92/19 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna.

§ 2.

Cieszyńska Rada Seniorów rekomenduje Radzie Miejskiej Cieszyna **zastosowanie jednego z dwóch dopuszczalnych prawnie rozwiązań**, umożliwiających czasowe odstępianie od przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego na rok 2027, bez uchylania obowiązującej uchwały:

1. **Forma odstąpienia – wariant I (wykonawczy): nieogłoszenie przez Burmistrza harmonogramu Budżetu Obywatelskiego**, co skutkuje brakiem uruchomienia procedury BO w danym roku;
2. **Forma odstąpienia – wariant II (uchwalodawczy): podjęcie przez Radę Miejską uchwały o odstąpieniu od przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego (edycja 2027)**, bez uchylania uchwały nr IX/92/19.

§ 3.

Cieszyńska Rada Seniorów wskazuje, że oba rozwiązania są zgodne z art. 5a ustawy o samorządzie gminnym oraz powszechną praktyką innych gmin, które czasowo wstrzymywały realizację Budżetu Obywatelskiego bez uchylania uchwał regulujących jego zasady.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Cieszyńskiej Rady Seniorów

Janina Cichomska

UZASADNIENIE

Budżet Obywatelski funkcjonuje w Cieszynie od 2014 roku i stanowi jedno z najważniejszych narzędzi partycypacji mieszkańców. Jest efektem kilkuletnich starań radnych VI kadencji i stał się trwałym elementem życia publicznego miasta. Uchylenie uchwały nr IX/92/19 oznaczałoby faktyczną likwidację Budżetu Obywatelskiego i zakończenie 13-letniej tradycji BO w Cieszynie.

Cieszyńska Rada Seniorów podkreśla, że **odstąpienie od przeprowadzenia BO w danym roku jest możliwe bez uchylania uchwały o BO**, a rozwiązanie to jest zgodne z art. 5a ustawy o samorządzie gminnym. Obowiązek corocznego przeprowadzania BO dotyczy wyłącznie miast na prawach powiatu. Cieszyn nie jest takim miastem, dlatego może czasowo odstąpić od realizacji BO, zachowując jednocześnie obowiązywanie uchwały regulującej jego zasady.

1. Dwa dopuszczalne prawnie warianty odstąpienia od przeprowadzenia BO:

1) Wariant wykonawczy – nieogłoszenie harmonogramu BO przez Burmistrza

Najczęściej stosowany w Polsce. Polega na tym, że Burmistrz nie ogłasza harmonogramu BO, co skutkuje brakiem uruchomienia procedury w danym roku. Uchwała o BO pozostaje w mocy, można również pracować nad jej modyfikacją lub opracowaniem na nowo.

Przykłady gmin, które zastosowały ten wariant:

- **Sopot** – brak edycji w 2021 r. z powodu reorganizacji; uchwała BO pozostała w mocy
- **Środa Wielkopolska** – odstąpienie od BO w 2021 r.; brak uchwały o likwidacji

2) Wariant uchwalodawczy – uchwała Rady o odstąpieniu od przeprowadzenia BO

Rozwiązanie bardziej transparentne. Rada podejmuje uchwałę, w której stwierdza, że edycja BO w danym roku nie zostanie przeprowadzona. Uchwała ta **nie uchyla zasad BO**, nie ingeruje w kompetencje Burmistrza i nie zmienia prawa miejscowego.

Przykłady gmin, które zastosowały ten wariant:

- **Luboń (woj. wielkopolskie)** : uchwała o odstąpieniu od BO w 2021 r.;
powód: pandemia i reorganizacja; nadzór nie wniósł uwag; BO wrócił po roku.
- **Środa Wielkopolska** : uchwała o odstąpieniu od BO w 2021 r.;
powód: konieczność uporządkowania realizacji projektów; nadzór nie wniósł uwag; BO wrócił po roku.

2. Odniesienie do Zielonego BO i Młodzieżowego BO:

W uzasadnieniu projektu uchylenia uchwały wskazano potrzebę wprowadzenia:

- Zielonego Budżetu Obywatelskiego
- Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego (na wniosek MRM)

Cieszyńska Rada Seniorów podkreśla, że:

1) Zielony BO można wprowadzić zwykłą nowelizacją uchwały o BO

Nie wymaga to uchylenia uchwały nr IX/92/19. Tak postępowały m.in. Gdańsk, Łódź i Poznań, wprowadzając zielone pule w ramach istniejących uchwał w Cieszynie jest jednak problem, że środki przeznaczone na budżet obywatelski są zbyt niskie aby wydzielać w nim dodatkowe pule.

Rada nie rekomenduje takiego rozwiązania i proponuje realizację zielonych projektów w trybie konkursowym.

2) Młodzieżowy BO nie może być częścią Budżetu Obywatelskiego

W Budżecie Obywatelskim nie można wydzielić Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego, ponieważ art. 5a ustawy o samorządzie gminnym wymaga jednolitych zasad dla wszystkich mieszkańców, a wyodrębnienie grupy wiekowej narusza zasadę równości i wymaga odrębnej uchwały dedykowanej młodzieży. Takie uchwały podjęto w Krakowie, Wrocławiu, Gdyni.

Cieszyńska Rada Seniorów stoi na stanowisku, że uchylene uchwały o BO jest nieuzasadnione i ryzykowne, mogłoby prowadzić do trwałej likwidacji BO. Dlatego proponujemy **dwa w pełni legalne i sprawdzone w innych gminach warianty czasowego odstąpienia od przeprowadzenia budżetu obywatelskiego**. Pozytywne jest to, że oba warianty pozwalają na przerwę w realizacji BO bez likwidacji tego narzędzia, oba są zgodne z art. 5a ustawy o samorządzie gminnym i nie budzą zastrzeżeń nadzorczych. Proponujemy wdrożenie jednego z proponowanych rozwiązań bez niszczenia 13-letniej tradycji budżetu obywatelskiego w Cieszynie.